

Kỹ thuật trồng dưa lưới trên giá thể trong nhà màng

Trồng dưa lưới trong nhà màng tuy đầu tư ban đầu cao, song thu được sản phẩm sạch, an toàn, không phụ thuộc vào thời tiết, ngăn ngừa được sâu bệnh hại, chi phí cho thuốc trừ sâu, bệnh hầu như không đáng kể. Bài viết xin giới thiệu quy trình kỹ thuật canh tác dưa lưới trên giá thể trong nhà màng như sau:

1. Chuẩn bị nhà màng

Tại vùng có khí hậu nóng ẩm như vùng Đông Nam bộ thì nhà màng thường được thiết kế với hệ thống thông gió 2 cửa áp mái cố định có rèm che, thông gió tự nhiên với chiều cao đến máng nước 4m, khẩu độ 9.6m, bước cột 3m. Với mái lợp bằng màng Polymer (dày 150 micron) và vách xung quanh được che bằng lưới 50mesh (50 lỗ/cm²) để ngừa côn trùng xâm nhập.

2. Chuẩn bị cây con

- Sử dụng các khay ươm cây để gieo hạt. Khay ươm thường làm bằng vật liệu xốp, có kích thước dài 50 cm, rộng 35 cm, cao 5 cm (có 50 lỗ/khay).

- Giá thể: dùng gieo hạt gồm phân phân hữu cơ, mụn xơ dừa và tro trấu đã qua xử lý và được phối trộn theo tỷ lệ 70% mụn xơ dừa + 20% phân hữu cơ + 10% tro trấu, giá thể được cho vào đầy lỗ mặt khay, sau đó tiến hành gieo 1 hạt/lỗ. Khi gieo xong tưới nước giữ ẩm và hằng ngày tưới nước giữ ẩm đảm bảo cho hạt nảy mầm đồng đều, khay ươm được đặt trong nhà ươm có che mưa và lưới chắn côn trùng.

- Nhiệt độ tối ưu để nảy mầm là 28°C. Trong điều kiện quá nóng, tốt nhất là tránh ánh sáng mặt trời bằng vật liệu tối. Lượng nước không được quá nhiều hay quá ít, đặc biệt là trong 5 ngày đầu tiên sau khi gieo hạt. Nếu không tỉ lệ nảy mầm sẽ thấp và kém chất lượng.

- Tiêu chuẩn cây giống: Thời điểm trồng tốt nhất là 10-12 ngày, giai đoạn cây được 1-2 lá thật (khi cây con được rút ra khỏi khay dễ dàng). Cây khoẻ mạnh, không dị hình, không bị dập nát, ngọn phát triển tốt, không có các biểu hiện nhiễm sâu bệnh.

- Không để cây giống bị thiếu nước sẽ làm suy giảm sự tăng trưởng của cây.

3. Chuẩn bị giá thể trồng

Giá thể được sử dụng là mụn xơ dừa phối trộn với phân hữu cơ (phân trùn quế, phân hữu cơ hoai mục,...) với tỷ lệ 70% mụn xơ dừa + 20% phân hữu cơ + 10% tro trấu. Mụn xơ dừa, trước khi trồng cần phải xử lý tanin. Giá thể phải đảm bảo độ sạch (không nhiễm sâu bệnh hại, vi sinh vật, cỏ dại), độ thông thoáng, không ép chặt và đồng thời cung cấp dinh dưỡng cho cây.

4. Trồng và chăm sóc

* *Trồng cây:*

Nên trồng vào buổi chiều mát, khi trồng đặt cây nhẹ nhàng để tránh tổn thương cây con, không nén quá chặt. Sau khi trồng phải tưới nước ngay để cây không bị héo. Cần trồng dự phòng 5-10% cây con đúng tuổi để dặm.

Đối với trồng túi nilon: trồng 1 cây/túi. Từ 5- 7 ngày sau trồng tiến hành kiểm tra trồng dặm lại các cây bị chết.

Mật độ trồng 2.400 – 2.800 cây/ 1000 m² .

** Tưới nước và bón phân:*

- Tưới tưới: sử dụng nước giếng khoan hay nước sông suối, pH từ 6 -7, nước không mặn, không phèn. Tưới nước nhiều lần trong ngày, không tưới lượng nước cho một ngày ở ạt trong một lúc. Lượng nước tưới mỗi lần thường bằng với lượng rò rỉ từ đáy túi.

Không để cây héo trong bất kì trường hợp nào. Nếu cây bị héo sẽ làm cho lá kém phát triển và ảnh hưởng đến chất lượng trái. Ngay trước khi cây bị héo sẽ có dấu hiệu như thân, lá cây sẽ bóng lên và mềm. Khi có hiện tượng như vậy, cần tưới nước ngay lập tức.

- Loại phân bón sử dụng:

Các phân như KNO₃, MgSO₄, K₂SO₄, (NH₄)₂SO₄, Ure, KH₂PO₄, Ca(NO₃)₂... thường được hòa tan vào nước thành dung dịch dinh dưỡng tưới cây. Trong các loại phân này phải đảm bảo chứa đủ các nguyên tố cần thiết cho quá trình sinh trưởng và phát triển của cây. Đó chính là K, N, P, S, Ca, Mg. Đa số các loại phân bón này là phân vô cơ, dễ tan trong nước, chúng thường ở dạng rắn (dễ bảo quản hơn so với phân dạng lỏng).

- Dung dịch dinh dưỡng và nước tưới được cung cấp đồng thời thông qua hệ thống tưới nhỏ giọt. Dựa vào nhu cầu dinh dưỡng và giai đoạn sinh trưởng của cây để xác định nồng độ dung dịch tưới phù hợp. pH cho dịch tưới: từ 6 – 6,8.

+ Chế độ tưới cho dưa lưới được thực hiện theo bảng sau:

Giai đoạn	Số lần tưới (lần/ngày)	Thời gian tưới (phút/lần)	Lượng nước (lít/bầu/ngày)
Trước khi trồng	2 lít (cho đến khi nước thoát ra ngoài đáy túi)		
Trồng – 14 ngày	7	4	1,04
15 ngày – ra hoa	9	6	2,0
Đậu quả – thu hoạch	10	7	2,6

** Chăm sóc:*

- Treo cây: Cây được treo cố định sau khi trồng 7- 10 ngày (cây đạt 5 -7 lá thật), sử dụng dây để buộc sát gốc, hàng ngày cuốn dưa theo dây buộc.

- Tỉa chồi: Tỉa bỏ các cành mọc ra từ nách lá thứ nhất đến nách lá thứ 9, để lại các cành từ nách lá thứ 10 trở lên để thụ phấn, cành mang trái để lại 2 lá thật

đầu tiên, các cành không mang trái cắt bỏ để tạo thông thoáng, hạn chế sâu bệnh và sự tiêu hao dinh dưỡng.

Hàng ngày cuốn ngọn dưa theo dây buộc

- Thụ phấn: thụ phấn bằng ong hoặc bằng tay.

+ Thụ phấn bằng ong mật: sử dụng ong mật để thụ phấn, lượng ong thả vào vườn là 1 thùng/1.000 m² (thùng ong có 5-7 cầu), bắt đầu thả ong khi cây xuất hiện hoa cái đầu tiên (khoảng 22-24 ngày sau khi trồng), thả ong vào lúc trời mát.

+ Thụ phấn thủ công: do con người thực hiện, khi cây xuất hiện hoa cái, thụ phấn trước 9h sáng để đảm bảo hạt phấn còn sống, tiến hành thụ phấn liên tục trong vòng 7 ngày, khi 100% cây đều đậu trái thì ngưng thụ phấn.

- Tỉa trái: Sau khi cây đậu trái, trái có đường kính trên 2 cm thì tiến hành tỉa trái, chỉ để lại 1 đến 2 trái trên cây, còn lại tỉa bỏ hết để tập trung dinh dưỡng nuôi trái.

- Vị trí để trái: để trái từ nách lá thứ 10 đến nách lá thứ 15.

- Bấm đọt thân chính: Sau khi cây được 24-26 lá thì tiến hành bấm ngọn thân chính để cây tập trung dinh dưỡng nuôi trái.

4. Thu hoạch

Cây sau khi trồng khoảng 65 ngày, lưới trên quả đẹp, trên cuống xuất hiện nhiều vết nứt là thu hoạch được.

<http://hoinongdantuyenquang.org.vn/DetailView/6073/15/Ky-thuat-trong-dua-luoi-tren-gia-the-trong-nha-mang.html>